

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ II

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Другий (магістерський) рівень</u>
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Магістр</u>
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>012 Дошкільна освіта</u>
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	<u>Магістр з дошкільної освіти</u>

ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня ступеня «магістр» за галуззю знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» розроблена за Стандартом вищої освіти другого (магістерського рівня) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 «Дошкільна освіта». Стандарт погоджено на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол 18.02.2020 р. протокол № 4) та затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.04.2020 р. № 572. У документі регламентовано обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта» заснована на компетентнісному підході підготовки спеціаліста у галузі 01 «Освіта» спеціальності 012 «Дошкільна освіта».

ОП «Дошкільна освіта» розглянута та затверджена Вченою радою Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, протокол 2024р.

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта» для підготовки магістра розроблена робочою групою, відповідальною за створення/оновлення освітньо-професійної програми у складі:

1. Чичук Антоніна Петрівна – доктор педагогічних наук (спеціальність – 13.00.04), професор кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладом освіти.

2. Біда Олена Анатоліївна – доктор педагогічних наук (спеціальність – 13.00.04), професор, завідувач кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладом освіти.

3. Кучай Тетяна Петрівна – доктор педагогічних наук (спеціальність – 13.00.01 / 13.00.07), професор кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладом освіти.

4. Коврей Дора Йосипівна – доктор філософії, Н22 №000110, спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), старший викладач кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладом освіти.

5. Йокоб Андрея Павлівна, в.о. директора Приватного закладу "Гімназія імені П. Каталін Франгепан"

6. Мештер Віола, студентка II курсу магістратури спеціальності 013 «Початкова освіта»

Рецензенти:

1. Гнізділова Олена Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової та дошкільної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

2. Трифонова Олена Сергіївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової та дошкільної освіти Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.

3. Адам Адрієн Емериківна - завідувача ЗДО смт. Великий Березний Приватного закладу "Гімназія імені П. Каталін Франгепан".

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

А. П. Чичук

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня ступеня «магістр» за галуззю знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» розроблена за Стандартом вищої освіти другого (магістерського рівня) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 «Дошкільна освіта». Стандарт погоджено на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол 18.02.2020 р. протокол № 4) та затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.04.2020 р. № 572. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта розроблена згідно з вимогами законів України «Про освіту», «Про вищу освіту».

ОП «Дошкільна освіта» розроблена проектною групою кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладом освіти ЗУІ імені Ференца Ракоці II.

До розроблення ОП залучені науково-педагогічні й педагогічні працівники кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладом освіти, інших кафедр, які забезпечують освітній процес.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми та інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;

- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик, силабусів;
- професійної орієнтації здобувачів фаху;
- окреслення змісту навчання в системі перепідготовки й підвищення кваліфікації;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти.

Освітня програма, базована на вимогах Закону України «Про вищу освіту», «Національної рамки кваліфікацій», регламентує:

- обсяг і термін навчання магістрантів (освітньо-професійна програма становить 90 кредитів ЄКТС);

- загальні компетентності;
- фахові компетентності за спеціальністю (мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано для здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти);
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для здобуття компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітня програма використовується для:

- акредитації освітньої програми;
- складання навчальних планів і робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів здобувачів вищої освіти;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- опису інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- атестації магістрантів спеціальності 012 «Дошкільна освіта».

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II;
- приймальна комісія Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II;
- викладачі Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, які готують магістрів спеціальності 012 «Дошкільна освіта»;
- екзаменаційна комісія.

1. Профіль освітньої програми «Дошкільна освіта» магістра

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Ступінь вищої освіти та назва спеціальності мовою оригіналу	Магістр Освітня кваліфікація: магістр дошкільної освіти Master Education qualification: master of Preschool Education
Офіційна назва освітньої програми	Дошкільна освіта Preschool Education
Галузь знань	01 «Освіта / Педагогіка»
Спеціальність	012 «Дошкільна освіта»
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС; 1 рік 5 місяці
Професійна кваліфікація	Магістр з дошкільної освіти. Вихователь закладу дошкільної освіти.
Спеціалізація	
Цикл / рівень	Другий (магістерський) рівень: НРК України – 7 рівень; FQ-EHEA – другий цикл.
Передумови	На базі освітнього ступеня бакалавр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, освітнього ступеня магістр
Мова(и) викладання	Українська, угорська
Термін дії освітньої програми	ОПП до акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.kmf.uz.ua/uk
2. Мета освітньої програми	
Формування особистості фахівця, який здатний працювати в умовах реформування системи освіти, розв'язувати складні завдання дошкільної освіти, що потребують досліджень та/або інновацій; здатний до організації освітнього середовища в закладах дошкільної освіти різних типів власності, безперервного особистісного та професійного розвитку, лідерства та партнерської взаємодії; формування в здобувачів освіти особистісних якостей, соціальних навичок (soft skills), загальнокультурних, загальнопрофесійних компетенцій, застосування сучасних інформаційних технологій у професійній педагогічній діяльності.	
3. Опис предметної сфери	
Предметна сфера (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта / Педагогіка 012 Дошкільна освіта Об'єкт вивчення та діяльності: сфера освіта / педагогіка. Організація дошкільної освіти, освітня і психолого-педагогічна інноватика, організація і забезпечення освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з підготовки фахівців для системи дошкільної освіти різних типів власності. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні завдання дошкільної освіти, що потребують досліджень та/або інновацій, шляхом

	формування необхідних фундаментальних теоретико-методологічних знань та інноваційних технологій; створенням необхідних умов для реалізації індивідуально-особистісного потенціалу, що сприяє розвитку загальнокультурних і професійних компетенцій; вивченням зарубіжного педагогічного досвіду й застосуванням у власній науково-практичній діяльності; формуванням у здобувачів соціальних навичок (soft skills); створенням умов для забезпечення в здобувачів вищої освіти безперервного процесу самоосвіти впродовж життя; володіння й застосовування в професійній діяльності двох мов (української, угорської). Освітньо-професійна програма базована на цілях ЗВО, а саме: розвиток особистості; формування конкурентоспроможності та інноваційності регіону. Теоретичний зміст предметної області: дошкільна освіта, підготовка майбутніх фахівців до професійної діяльності, освітні технології навчання дошкільників, управління закладом дошкільної освіти, моніторинг якості дошкільної освіти. Методи, методики та технології: теоретичні, емпіричні методи, методи індивідуалізації навчання та інтегрованого навчання, ІТ-технології, особистісно-орієнтована технологія, технології відкритого навчання, інформаційно-комунікаційні технології, технологія співробітництва. Інструменти та обладнання: мультимедійне обладнання, інтерактивна дошка, онлайн інструменти інтерактивного навчання.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на академічну підготовку здобувача та ґрунтована на теоретичних знаннях і практичних дослідженнях із педагогічних дисциплін, сучасного стану освіти України. Програма орієнтована на наукові досягнення й дослідження в галузі педагогіки. Об'єктами вивчення постають забезпечення прав, потреб та інтересів дитини як найвищої людської цінності; допомога та підтримка дітей з особливими потребами; надання соціальних, педагогічних послуг; представницькі, педагогічні, організаційно-розпорядчі та консультативно-дорадчі дії, спрямовані на підвищення освітнього рівня; нормативно-правові документи, забезпечення їх реалізації й контролю.
Основний фокус освітньої програми	Науки про освіту. Дошкільна освіта. Підготовка до професійної діяльності у закладах дошкільної освіти. Вивчення особливостей і практична реалізація дослідницької роботи у сфері дошкільної освіти й освітнього менеджменту. Програма передбачає опанування базових і додаткових знань та навичок у галузі освіти, розвиток фахових компетентностей у сфері дошкільної освіти, апробацію

	концептуальних, теоретичних і методологічних підходів до дослідження процесів та явищ. <i>Ключові слова:</i> дошкільна освіта, професійна підготовка, загальні й фахові компетентності, програмні результати навчання, атестація, освітньо-професійна програма, нормативна навчальна дисципліна, дисципліна за вибором студента.
Особливості програми	Освітня складова програми скерована на вивчення теоретичних курсів, що пов'язані з реалізацією професійної діяльності у галузі дошкільної освіти та підвищенням її ефективності. Унікальністю програми є те, що вона спрямована на підготовку фахівців, більшість яких після завершення навчання в магістратурі працевлаштовується переважно в комунальних закладах освіти національної меншини. Згідно з вимогами ст. 7 Закону України «Про освіту», «особам, які належать до національних меншин України, гарантоване право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної та початкової освіти, поряд із державною мовою, мовою національної меншини». Це право реалізують через створення відповідно до законодавства окремих груп із мовою національної меншини поряд із державною мовою. У комунальних закладах освіти у багатьох селах діти погано володіють українською мовою, тому особливістю програми є запрограмоване вивчення дисциплін викладання яких ведеться українською й угорською мовами, щоб підготувати здобувачів вищої освіти до вільного володіння двома мовами. У регіоні існує більше 100 комунальних закладів освіти з угорською мовою викладання. Програма скерована на вивчення педагогічних курсів, проходження педагогічних практик, що пов'язані з реалізацією науково-педагогічних досліджень у галузі дошкільної освіти, передбачає вивчення сучасних інтернет-ресурсів, шляхів організації освітнього процесу, формального, неформального та інформального навчання. У ЗУІ, відповідно до освітньо-професійної програми, викладання організоване державною мовою, угорською та англійською мовами. З усіх цих мов (та інших за вибором студента) для більш удосконаленого вивчення здобувачам вищої освіти запропоновано додаткові безкоштовні курси. Науковий складник освітньо-професійної програми передбачає проведення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників, є частиною навчального плану і як результат – оформлення одержаних результатів у вигляді наукових робіт. Студенти мають змогу виконувати окремі складники власних наукових досліджень під час виробничих практик, де практична підготовка, згідно чинних

	нормативних документів, спрямована на виконання фахових завдань в умовах закладів дошкільної освіти і формує у здобувачів вищої освіти уміння та навички роботи з дітьми дошкільного віку.
Академічні права випускників	Можливість навчання на наступному PhD рівні (доктор філософії) у споріднених галузях наукових знань. Освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (зокрема за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти. Набуття сучасних кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр дошкільної освіти має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (КЛАСИФІКАТОР ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010 із змінами (зміни, затверджені наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18.08.2020 року № 1574), а саме: – Вихователь закладу дошкільної освіти. – Методист дошкільної освіти. – Керівник (директор) закладу дошкільної освіти. – Завідувач відділу (у складі управління освітою); – Завідувач лабораторії (освіта); – Завідувач практики (виробничої, навчальної). Сферою працевлаштування є установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України: вищі навчальні заклади різних форм власності, наукові установи, заклади післядипломної освіти, дошкільні навчальні заклади, загальноосвітні навчальні заклади.
Професійні права	– Вихователь закладу дошкільної освіти. – Методист дошкільної освіти. – Керівник (директор) закладу дошкільної освіти. – Завідувач відділу (у складі управління освітою); – Завідувач лабораторії (освіта); – Завідувач практики (виробничої, навчальної).
Характер роботи	1. Організаційно-методична та адміністративна робота, яка пов'язана з організацією освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, органах управління закладами освіти. 2. Робота в освітніх закладах дошкільної освіти усіх типів на посадах керівника, методиста дошкільної освіти. 3. Робота на посаді завідувача практики (виробничої, навчальної); завідувача лабораторії (освіта), завідувача відділу (у складі управління освітою).
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес ґрунтується на основі студентоцентрованого й проблемно-орієнтованого навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі. Викладання передбачає проведення лекцій, семінарських і практичних занять,

	самостійної роботи з можливістю консультацій із викладачем, підготовку магістерської роботи; проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвивальні, колективні та інтегративні технології навчання.
Оцінювання	Контроль та оцінювання якості формування професійних компетентностей магістрантів ґрунтовані на системному моніторингу навчальних досягнень, що охоплює: – накопичувальну систему, яка спрямована на опанування навчального навантаження з освітньої програми, що передбачає оцінювання здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, відповідно до видів контролю навчального плану підготовки (поточне тестування; іспити з навчальних дисциплін в усній і письмовій формах; перевірка практичних завдань, презентації, реферати та звіти практик; підсумкова атестація) Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою – 4-бальна національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-рівнева національна шкала (зараховано / не зараховано); 100-бальна; шкала ECTS (A (90-100), B (83-89), C (75-82), D (68-74), E (60-67), F (35-59), FX (0-34)). Наукову діяльність студентів оцінюють на основі кількісних і якісних показників, що характеризують рівень відповідності наукової праці вимогам до наукових робіт. Захист таких робіт здобувачів вищої освіти та оцінювання рівня їхньої якості підпорядковані вимогам до такого типу наукових робіт.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-5. Здатність працювати в команді. КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності КЗ-7. Здатність володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз

	даних і знань КЗ-8. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності; здатність до іншомовного спілкування в конкретних сферах і ситуаціях; здатність спілкуватися державною мовою.
Спеціальні (фахові) компетентності	КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій. КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти. КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами. КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти. КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти. КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості. КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками. КС-8. Здатність застосовувати вітчизняний і зарубіжний досвід; здатність професійної самоосвіти, особистісного зростання, удосконалення подальшого педагогічного розвитку. КС-9. Здатність проектувати та застосовувати інноваційні технології в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях. КС-10. Здатність генерувати нові ідеї та креативність у професійній сфері; супроводжувати впровадження в освітню програму нових методів навчання в освіті угорськомовних меншин; взаємодія з соціальними інститутами, зокрема з іноземними, щодо створення системи забезпечення якості освіти; здатність до вивчення потенційних можливостей і специфічних культурних потреб учнів, реалізації індивідуальних програм супроводу; здатність вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень, домагатися морального і фізичного вдосконалення своєї особистості, володіння культурою спілкування рідною, державною та однією з іноземних мов. КС-11. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики. КС-12. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до

	конкурентної спроможності на ринку праці. КС-13. Здатність до професійної відповідальності. Відповідати за життя і здоров'я кожної дитини, приймати професійні рішення щодо соціалізації та адаптації дітей з урахуванням їхнього природного потенціалу; усвідомлювати відповідальність за результати своєї професійної роботи.
7. Програмні результати навчання	
ПРН-1. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти, критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні. ПРН-2. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладів дошкільної освіти різного типу, впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в їх організацію освітнього процесу. ПРН-3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів. ПРН-4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності. ПРН-5. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень. ПРН-6. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики. ПРН-7. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби дошкільної освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей дошкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом; ПРН-8. Знати традиційні та інноваційні технології організації і проведення методичної роботи в закладах дошкільної освіти різного типу. ПРН-9. Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії. ПРН-10. Володіти знаннями про організацію методичної та навчальної діяльності вихователя; знати про сучасні тенденції, закономірності розвитку технологій; сучасні наукові, методологічні та педагогічні засади; особливості сучасних інноваційних технологій та методики їх втілення в освітній процес. ПРН-11. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. ПРН 12. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини. ПРН-13. Застосовувати в професійній діяльності та обирати сучасні технології та методики дошкільної освіти; надавати методичну допомогу вихователям, готувати й проводити різні форми методичної роботи з підвищення кваліфікації: семінари, практикуми, тренінги, консультації та інші заходи методичного спрямування. ПРН-14. Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі дошкільної освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації; виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий	

педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН-15. Наявність умінь для розв'язання практичних фахових проблем, соціально-професійного самовизначення, самореалізації.

ПРН-16. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.

ПРН-17. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН-18. Оцінювати власну діяльність з позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної, педагогічної цінності.

ПРН-19. Готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самоудосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень.

ПРН 20. Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

ПРН 21. Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.

ПРН 22. Самостійно поповнювати професійні знання фаховою, енциклопедичною, фундаментальною інформацією, застосовуючи інформаційно-комунікаційні технології.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку магістрів освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес забезпечують:

- науково-педагогічні працівники, які працюють на постійній основі (штатні) та мають наукові ступені та вчені звання (з них 4 доктори наук, професори); мають академічну та /або професійну кваліфікацію відносно до спеціальності та дисциплін, які викладають; відповідають вимогам щодо кваліфікації викладачів, викладеним у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами) (91 %);

- за сумісництвом: викладач (практик) та 1 доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України);

- професіонали-практики, роботодавці (згідно з укладеними угодами про співпрацю), які залучаються до проведення аудиторних занять, організації педагогічної практики, рецензування кваліфікаційних робіт, державної атестації.

З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники не менше ніж один раз на п'ять років проходять стажування, в т. ч. закордонні, а також систематично здійснюють підвищення кваліфікації згідно із Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 21.09.2019 р. №800 (зі змінами і доповненнями) та «ПОЛОЖЕННЯ про порядок проходження стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і

	науково-педагогічних працівників ЗУІ» https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/ Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, публікації у фахових, науково-метричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» відповідає ліцензійним умовам, повністю пристосована для підготовки фахівців за всіма формами навчальної та науково-дослідницької роботи. Освітній процес здійснюється в аудиторіях з інтерактивними дошками, комп'ютерних класах. В ЗУІ створено умови для доступу до мережі Інтернет. Забезпеченість складає 100%. Самостійна робота організовується з використанням університетського веб-сайту, особистих веб-сторінок викладачів, груп, створених в соціальних Інтернет-мережах, електронного навчального середовища Moodle, використання сервісів Google тощо. Функціонує розвинена соціальна інфраструктура: - в університеті є 2 гуртожитки; - спортивні зали, спортивний майданчик; - працюють пункти громадського харчування (дві їдальні, буфет). Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне й навчально-методичне забезпечення професійної підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» відповідає ліцензійним вимогам. - офіційний сайт ЗУІ (https://kmf.uz.ua/uk/); - офіційна сторінка кафедри (https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdzily/kafedri/); - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - корпоративна пошта; - навчальні та робочі плани; - навчально-методичні комплекси дисциплін, силабуси.

	До надходжень бібліотеки входять підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкова та інша навчальна література. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів. Студенти мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, викладачів ЗУІ.
9. Академічна мобільність	
Національна мобільність	кредитна Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі ЗУІ й закладах освіти України і зарубіжних ЗВО, перезарахування результатів вивчення навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень, проходження виробничої практики у встановленому порядку. Цілі та завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в ЗУІ, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки учасників освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітування та оформлення документів за результатами навчання регламентує «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 24 лютого 2021 р. №1. https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/ ЗУІ за останні роки заключив договори та угоди про співпрацю з наступними вітчизняними та зарубіжними ЗВО аналогічного профілю: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини; Університет ім. Лоранда Етвеша (Угорщина), Дебреценський університет (Угорщина), Пряшівський університет (Словаччина), Університет Костянтина філософа у м. Нітра, факультет середньо-європейських студій (Словаччина), Трансільванський угорський науковий університет «Sapientia» (Румунія), Християнський університет «Partium» (Румунія).

Міжнародна мобільність	кредитна	Міжнародна академічна мобільність здобувачів вищої освіти реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво, програм, проєктів, на основі індивідуальних запрошень у порядку, встановленому «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 24 лютого 2021 р. №1. https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/ Укладено угоди з: Університетом ім. Лоранда Етвеша (Угорщина), Дебреценським університетом (Угорщина), Пряшівським університетом (Словаччина), Університетом Костянтина філософа у м. Нітра, факультет середньо-європейських студій (Словаччина), Трансільванським угорським науковим університетом «Sapientia» (Румунія), Християнським університетом «Partium» (Румунія).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти		Не передбачається.

10. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Кваліфікаційна магістерська робота.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної задачі або проблеми в сфері дошкільної освіти, що характеризується невизначеністю умов та вимог і передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, демонструвати вміння автора використовувати опановані компетентності й результати навчання, логічно на підставі сучасних наукових методів викладати свої погляди за темою дослідження, робити обґрунтовані висновки та формулювати конкретні пропозиції й рекомендації щодо розв'язаного завдання, а також ідентифікувати схильність автора до наукової або до практичної діяльності. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти. Об'єктами дослідження можуть бути явища різної природи, технологічні та педагогічні процеси, технології, види діяльності в межах порушеної проблеми. Усі магістерські роботи перевіряються на плагіат, фальсифікацію та фабрикацію. Вимоги до змісту, обсягу та структури магістерської роботи регламентує заклад вищої освіти. Теми й анотації випускових кваліфікаційних робіт магістрів оприлюднені на офіційному сайті ЗВО або його підрозділу (кафедри).

Вимоги до атестаційного Екзамену	Не передбачено
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	У процесі публічного захисту претендент на магістерський ступінь повинен показати вміння чітко й упевнено викладати зміст виконаних досліджень, аргументовано відповідати на запитання та вести наукову дискусію. Доповідь студента повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами та пояснювальною запискою, призначеними для загального перегляду. Рішення екзаменаційної комісії про присудження ступеня магістра, присвоєння професійної кваліфікації та видання диплома магістра за результатами підсумкової атестації студентів оголошують того самого дня після оформлення в чинному порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії. За результатами захисту роботи атестаційною комісією, призначеною наказом ректора ЗУІ, приймається рішення про присудження (відмову в присудженні) кваліфікації: «Магістр дошкільної освіти. Вихователь закладу дошкільної освіти».

2. Вибіркові навчальні дисципліни

На вивчення дисциплін за вибором студента заплановано 30 кредитів, що становить 25 % від загальної кількості. Орієнтовний перелік вибірових дисциплін може бути доповнений за рішенням кафедри на основі обговорення з академічною спільнотою, роботодавцями та студентами. Здобувачі вищої освіти мають можливість на вибір дисциплін з рекомендованої освітньою програмою переліку або із загальноінститутського переліку освітніх компонентів.

3. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), що передбачає такі процедури й заходи:

- 1) окреслення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах;
- 4) підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників у формі стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації з отриманням підтверджувального документа не рідше, ніж один раз на п'ять років, або через захист дисертації;
- 5) надання необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, зокрема для самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) створення інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації для ефективного управління освітнім процесом;
- 8) створення ефективної системи запобігання академічному плагіату в наукових роботах працівників ЗВО та здобувачів вищої освіти й ін.

9) забезпечення контролю за дотриманням здобувачами принципів академічної доброчесності.

Систему забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінює Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

4. Вимоги професійних стандартів

Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня ступеня «магістр» за галуззю знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» розроблена за Стандартом вищої освіти другого (магістерського рівня) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 «Дошкільна освіта». Стандарт погоджено на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол 18.02.2020 р. протокол № 4) та затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.04.2020 р. № 572.

Вимоги до попереднього рівня освіти здобувачів

Особа має право здобувати ступінь магістра на основі ступеня бакалавра й освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, магістра, що здобутий за спеціальністю дошкільна освіта та спорідненою спеціальністю (напрямом підготовки), а також інших спеціальностей за перехресним вступом, за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань.

Обсяг програми за рекомендованою та вибірковою частинами

Обсяг освітньо-професійної програми становить 90 кредитів ЄКТС.

Мінімум 35% обсягу освітньої програми спрямовано для здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.

Мінімум 20% має бути спрямовано на проходження педагогічної практики.

Мінімум 20% освітньо-професійної програми має бути спрямовано на науково-дослідницьку роботу.

Обсяг вибіркової частини студентів – 30 кредитів ЄКТС (25 %).

Розподіл обсягу програми за видами навчальної діяльності

№	Вид навчальної діяльності	обсяг, кред.	
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ			
1.1	Цикл загальної підготовки	13	
ОК1	Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці	3	зал.
ОК2	Методологія і методика науково-педагогічних досліджень	4	зал.
ОК3	Професійно-орієнтований практикум із української мови	3	зал.
ОК4	Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою	3	зал.
ОК5			
1.2 Цикл професійної та практичної підготовки		27	зал.
ОК6	Інклюзія закладах освіти	3	екза мен
ОК7	Інноваційні технології організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти	3	зал.

№	Вид навчальної діяльності	обсяг, кред.	
OK8	Психолого-педагогічний супровід дітей у ЗДО	4	екза мен
OK9	Формування міжкультурної компетентності майбутніх вихователів ЗДО	6	екза мен
OK10	Організація співпраці ЗДО з соціальними інституціями та батьками	3	зал.
OK11	Організаційно-управлінська та фінансово-господарська діяльність у дошкільній освіті	3	екза мен
OK12	Професійна етика та професійна компетентність	5	екза мен
1.3	Практична підготовка та атестація	30	
OK13	Організаційно-методична (педагогічна) практика у ЗДО	3	зал.
OK14	Організаційно-управлінська (педагогічна) практика у ЗДО	9	зал.
OK15	Переддипломна практика	3	зал.
OK16	Підготовка магістерської роботи	12	зал.
OK17	Атестація	3	зал.
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ			
2.1 Дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти		20	
Всього за програмою		90	

Загальний обсяг обов'язкових компонентів:	70 кредитів	
Загальний обсяг вибіркових компонентів:	20 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	90 кедитів	

1. Вимоги до структури програм дисциплін, практик, індивідуальних завдань

Результати навчання магістра визначаються за видами навчальної діяльності як конкретизація програмних (інтегративних) результатів навчання в програмах навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань і застосовуються як критерії відбору необхідних змістових модулів та відповідних навчальних елементів.

Зв'язок освітньої програми з програмами підготовки за видами навчальної діяльності забезпечує якість вищої освіти на стадії проектування.

Програма дисципліни визначає також загальний час на засвоєння, форму підсумкового контролю, перелік базових дисциплін, вимоги до інформаційно-методичного забезпечення, вимоги до засобів діагностики та критеріїв оцінювання, вимоги до структури робочої програми дисципліни.

6. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Випускна атестація здійснюється оцінюванням ступеню сформованості компетентностей. Форма атестації – захист магістерської роботи із присвоєнням освітньої кваліфікації магістр дошкільної освіти, за професійною кваліфікацією – Магістр з дошкільної освіти. Вихователь закладу дошкільної освіти.

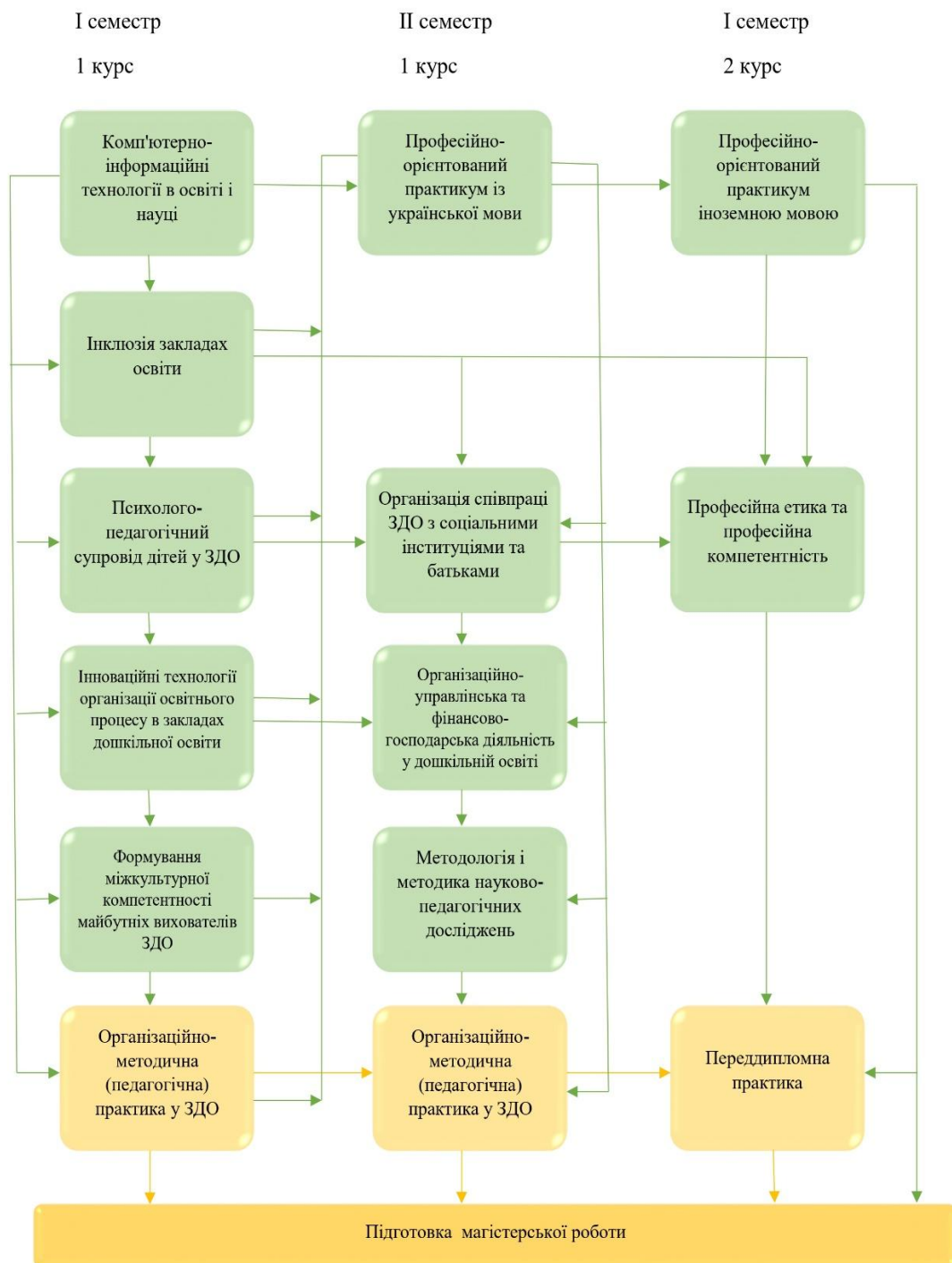
Атестація здійснюється відкрито та публічно.

7. Терміни навчання за формами

Очна форма – 1 рік 6 місяців, заочна – 1 рік 6 місяців.

Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

«ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

9. Прикінцеві положення

Освітньо-професійна програма має бути оприлюднена на сайті інституту до початку прийому на навчання у ЗВО згідно з «Правилами прийому».

За впровадження освітньо-професійної програми та забезпечення якості вищої освіти відповідальні завідувач випускової кафедри й гарант ОПП за спеціальністю.

10. Перелік нормативних документів, на яких базований стандарт вищої освіти

Основні:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/basic1/>
2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1324-18>
4. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
5. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
7. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n37>

Додаткові:

1. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.
2. Концепція нової української школи – <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/konczepczyia.pdf>
3. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ", – К.: 2010. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
4. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с. – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsestu.html?download=83:hlosarii-terminiv-vyshchoi-osvity-2014-r-onovlene-vydannia-z-urakhuvanniam-polozhen-novoho-zakonu-ukrainy-pro-vyshchu-osvitu&start=80>
5. Перелік галузей знань і спеціальностей - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

6. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsehu.html?download=82:bolonskyi-protsehu-nova-paradyhma-vyshchoi-osvity-yu-rashkevych&start=80>
7. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsehu.html?download=88:rozvytok-systemy-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-ukrainy&start=80>
8. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsehu.html?download=84:rozroblennia-osvitnikh-prohram-metodychni-rekomendatsii&start=80>
9. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) // URL : <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>
<https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
10. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) // URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
11. ESG http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
12. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
13. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
14. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) та загальними компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16
K3 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
K3 2		+			+	+	+	+		+			+	+	+	+
K3 3		+				+	+						+	+	+	+
K3 4	+					+	+		+	+			+	+	+	+
K3 5		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+			+
K3 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+
K3 7	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
K3 8	+			+				+					+	+	+	+
KC 1	+				+	+						+	+			+
KC 2												+	+			+
KC 3							+					+	+			+
KC 4	+									+			+			+
KC 5		+			+			+					+	+	+	+
KC 6			+						+		+		+	+		+
KC 7			+						+			+	+			+
KC 8		+	+	+		+		+					+	+	+	+
KC 9			+							+	+		+			+
KC 10			+	+							+		+			+
KC 11											+		+		+	+

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16
ПРН 1					+	+				+		+	+	+	+	+
ПРН 2	+									+		+	+	+	+	+
ПРН 3		+			+				+					+	+	+
ПРН 4						+	+	+				+	+	+	+	+
ПРН 5			+	+				+					+			+
ПРН 6							+						+			+
ПРН 7						+		+				+	+			+
ПРН 8		+									+			+	+	+
ПРН 9						+		+						+		+
ПРН 10					+				+				+			+
ПРН 11										+			+			+
ПРН 12										+			+			+
ПРН 13											+	+	+			+
ПРН 14											+		+	+	+	+